

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальність «Туризм і рекреація»

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Виробнича практика»**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Туризм»
Спеціальність 242 Туризм і рекреація
Галузь знань 24 Сфера обслуговування
Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з туризму

Затверджено на засіданні циклової комісії професійної
та практичної підготовки спеціальність «Туризм і рекреація»
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича практика
Викладач (-і)	Вольвин Елла Михайлівна
Контактний телефон викладача	+380676750767
E-mail викладача	ella.volvyn@pny.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	21 кредит ЄКТС, 630 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Практична підготовка здобувачів освіти у закладах фахової передвищої освіти є складовою частиною освітнього процесу і спрямована на оволодіння студентами системою професійних вмінь і навичок, а також первинним досвідом професійної діяльності. Практична підготовка покликана не тільки забезпечити формування професійних вмінь, але й професійних компетенцій особистості фахівця туристичної діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою виробничої практики є оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Важливою складовою практичної підготовки є систематизація і розширення теоретичних навиків самостійної роботи у розв'язанні конкретних економічних та управлінських завдань, які входять в коло обов'язків фахівців з туризму. Основними цілями виробничої практики є : 1. працювати із сучасними технологіями збору та аналізу інформації, вміти структурувати дані та відображати їх у таблицях, схемах, рисунках, додатках, 2. збирати інформацію стосовно діяльності підприємства, аналізувати та робити висновки на основі зібраної інформації, 3. виконувати основні технологічні операції з обслуговування клієнтів на підприємствах, 4. працювати із джерелами інформації: довідковою, нормативно- правовою, комп'ютерною, 5. працювати із різними категоріями клієнтів, 6. визначити стратегію діяльності підприємства, 7. виробити навички планування, організування і стратегічного бачення діяльності туристичного підприємства, виконання професійних обов'язків однієї або кількох різноманітних посад; 8. організації власного робочого часу, виділення серед виробничих завдань першочергових; 9. визначити особливості корпоративної культури досліджуваного підприємства, 10. удосконалити практичні навички оформлення туристичної документації в рамках комплектації і проектування туристичного продукту, 11. удосконалити знання про технологічний процес виробництва, реалізації і споживання туристичного продукту на всіх етапах його життєвого циклу, 12. удосконалити навички оформлення туристичної документації, 13. сформулювати туристичну пропозицію, 14. досконало оволодіти технологією збуту туристичного продукту; 15. виконання основних технологічних операцій з обслуговування клієнтів на підприємствах туристичної індустрії.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК 1. Здатність застосовувати на практиці знання з правового регулювання сфери туризму і рекреації в Україні.

СК 2. Здатність застосовувати знання теорії і практики туристичного бізнесу у професійній діяльності фахівця туристичного супроводу.

СК 5. Здатність створювати туристичний продукт, надавати туристичну послугу (перевезення, тимчасове розміщення, харчування; екскурсійне, курортне, спортивне, розважальне та інше обслуговування).

СК 7. Здатність виконувати вимоги законодавства щодо забезпечення безпеки туристів, збереження їх майна, охорони туристичних ресурсів України і довкілля.

СК 8. Здатність документально забезпечувати технологічні процеси туристичної діяльності та проводити їх економічні розрахунки.

СК 9. Здатність використовувати у професійній діяльності інформаційні технології.

СК 11. Здатність реалізовувати ефективні комунікації та навички взаємодії у професійній діяльності.

СК 12. Здатність застосовувати принципи психології у професійній діяльності.

СК 13. Здатність працювати в команді й налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних задач.

РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 2. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності, охорони довкілля у професійній діяльності.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.

РН 7. Інформувати споживачів про умови надання туристичних послуг.

РН 8. Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності.

РН 9. Брати участь у підготовці проектів договорів туристичного, екскурсійного, готельного обслуговування.

РН 10. Забезпечувати процес комплексного обслуговування клієнтів під час надання туристичної послуги та реалізації туристичного продукту.

РН 11. Застосовувати знання з основ психології, що сприяють розвитку загальної культури, для розв'язання професійних задач.

РН 12. Застосовувати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

РН 14. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг у професійній діяльності.

РН 15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для розв'язання професійних задач.

РН 16. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів туристичного ринку, а також світоглядних та суміжних наук.

5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		-	
семінарські заняття		-	
самостійна робота		630	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
5,6	242 Туризм і рекреація	3	нормативна
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Тема1. Загальна характеристика підприємства туристичної індустрії			20
Тема2. Організаційна діяльність туристичних підприємств.			20
Тема 3. Аналіз організаційної структури управління підприємством.			20
Тема 4. Характеристика основних функцій та методів управління підприємством.			20
Тема 5. Характеристика кадрової політики на підприємстві туристичної індустрії.			20
Тема 6. Аналіз виробничої діяльності підприємств туристичної індустрії.			20
Тема 7. Аналіз технології надання послуг структурними підрозділами (службами) туристичного підприємства.			20
Тема 8. Аналіз економіко - фінансового стану туристичного підприємства.			20
Тема 9. Аналіз системи ціноутворення на туристичному підприємстві.			20
Тема10. Маркетингова діяльність підприємства туристичної індустрії.			20
Тема11. Характеристика системи маркетингу підприємства.			20
Тема12. Оцінка ефективності маркетингової стратегії туристичного підприємства.			20
Тема13. Аналіз комунікаційної політики (зворотній зв'язок, відгуки, соціальні мережі) туристичного підприємства.			20

Тема14. Проектування рекламної кампанії туристичного підприємства.			20
Тема15. Проектування туристичного продукту/туру.			20
Тема16. Оформлення технологічної документації використовуючи типові форми та правила їх складання за результатами проектування пакету туристичних послуг.			20
Тема17. Програмне забезпечення туру. Розроблення програми обслуговування туристів.			20
Тема18. Організаційно - технічні заходи з забезпечення туру.			20
Тема19. Аналіз договірної політики туристичного підприємства.			20
Тема 21. Оформлення угод з виробниками відповідних послуг (готелями, екскурсійними бюро, транспортними компаніями, закладами дозвілля).			20
Тема 22. Розрахунок вартості туру/калькуляція.			20
Тема 23. Документальне оформлення розробленого туру. Підготувати документальний супровід.			20
Тема 24. Заходи з організації безпеки подорожі. Співпраця з страховими компаніями.			20
Тема 25. Маркетинг і просування туристичного продукту/туру.			22
Тема 26. Дослідження конкурентного статусу підприємства, оцінку його сильних та слабких сторін .			20
Тема 27. Укладення SWOT аналізу туристичного підприємства.			20
Тема 28. Дослідження ефективності управління туристичним підприємством за основними видами діяльності.			20
Тема 29. Характеристика програмних продуктів для бронювання, резервування та управління туристичними підприємствами.			20

Тема 30. Використання CRM-систем, бухгалтерських та облікових програм у туризмі.			22
Тема 31. Інтернет-платформи для онлайн-просування та продажу туристичних послуг.			22
Тема 32. Підготувати звіт та презентацію.			22
Тема 33. Захист матеріалів виробничої практики.			4
ЗАГ.:			630

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань здобувачів освіти здійснюється через самостійну роботу у виробничих умовах, виконанні і заповненні технологічної документації, оформленні звіту і презентації, виконанні індивідуального завдання. Допуск до заліку становить максимум 50 балів, максимальний бал оцінювання -100 балів. Розподіл балів:	
	№ з/п	Вид контролю
	1. Фахова підготовка	30
	2. Організаційна діяльність	10
	3. Оформлення щоденника	10
	4.Оформлення технологічної документації	10
	4. Звіту	20
	5. Захист і презентація	10
	6. Індивідуальне завдання	10
	ВСЬОГО	100
Вид контролю – залік Максимальна кількість балів – 100.		
Вимоги до письмової роботи	Звіт про проходження навчальної практики. Формат-електронний. Виконується всіма здобувачами освіти. Індивідуальне /творче/ завдання . Формат – презентація/відео. Виконується всіма здобувачами освіти.	
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховується фахова робота здобувача освіти під час виконання виробничих завдань і участі у технологічних процесах виробництва, виконання і оформлення щоденника та звіту.	
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік; Форма здачі (комбінована);	
7. Політика навчальної дисципліни		
1.Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.		

2.Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3.Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від 13 жовтня 2023 р № 830 <https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2022/05/eb685d9c-837e-46f6-a18f-030a4ea6a7c2.pdf>

4.Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства: навчальний посібник. Київ: Видавець ФОП Піча Ю.В., 2022. 246 с.
2. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 272 с.
3. Король, В. М. Організація туристичних подорожей і екскурсій. – К.: Знання, 2022.
4. Мальська М.П., Бордун О.Ю., Антонюк Н.В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти): навчальний посібник. К.: Каравела, 2022. 234 с.
5. Мальська М.П., Філь М.І., Пандяк І.Г. Гастрономічний туризм: навчальний посібник. К.: Каравела, 2021. 304 с.
6. Пуцентейло П. Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва : навч. посіб. для студентів коледжів. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 344 с.
7. Стеченко Д. М. Організація туристичної діяльності : підручник. – К.: Знання, 2022. – 412с.
8. Федорченко, В. К., & Панкова, Т. В. Туризмознавство: підручник. – К.: Академія, 2021.
9. Мальська, М. П., & Пандяк, І. Г. Організація туристичної діяльності в Україні. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020.

Додаткова

10. Гудзик, І. П. Маркетинг у туризмі. – К.: Кондор, 2020.
11. Жук І. З. Актуальні проблеми та перспективи управління туристичною індустрією в Україні : навч. посіб. – Львів: ЛНУ, 2020. – 260 с.
12. Зозульов О.В, Царьова Т.О., Гавриш Ю.О. Маркетинг. Навчально-методичний комплекс. Київ : 2022. 298 с.

13. Гуменюк О. І. Маркетинг у туризмі: сучасні підходи та інструменти : навч. посіб. для студентів ЗФПО. – К.: Альтерпрес, 2023. – 280 с.
14. Кифяк, В. Кифяк О. Діджиталізація процесів розвитку туристичних дестинацій у західноукраїнських прикордонних регіонах. Вісник Тернопільського національного економічного університету, 2020. Вип. 2. С. 162–173.
15. Корж Н. В., Онищук Н.В. Фактори інноваційного розвитку туристичних дестинацій. Економіка і організація управління. Вип. №4 (44). Вінниця, 2021. С. 45 – 54.
16. Котлер, Ф., Боуэн, Дж., & Мейкенз, Дж. Маркетинг. Гостинність і туризм (пер. з англ.). – К.: Основи, 2020.
17. Кучерява Г. О. Туристична дестинація як об'єкт управління в туризмі. Вісник КНЛУ. Серія Історія, економіка, філософія. Вип. 28, 2023. С. 93 – 102.
18. Кучерява Г. Туристичний брендинг як інструмент управління туристичними дестинаціями. Часопис соціально-економічної географії. Вип. 30. Харків, 2021. С. 32– 40.
19. Організація туризму : навч. посіб. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. М. Перепелюк. Умань : Сочінський М.М., 2022. 128 с

Основні нормативно-правові документи:

20. ДСТУ 4269:2021 «Туристичні послуги. Засоби розміщення. Загальні вимоги».
21. ДСТУ 4527:2020 «Послуги туристичні. Засоби харчування. Загальні вимоги».
22. ISO 18513:2021 «Tourism services – Hotels and other types of tourism accommodation – Terminology».

Основні нормативно-правові документи:

23. Закон України «Про туризм» (в редакції 2023 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/324/95-%D0%B2%D1%80>.
24. Закон України «Про курорти» (зі змінами 2022 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1704-15>.
25. Закон України «Про сільський та екологічний туризм» (2021 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1704-15>.
26. Постанова Кабінету Міністрів України № 1094 від 16.09.2020 р. «Про утворення Державного агентства розвитку туризму України» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1094-2020-%D0%BF>.
27. Державна стратегія розвитку туризму та курортів України до 2030 року (2021 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/695-2020-%D0%BF>.
28. Національна економічна стратегія – 2030 (розділ «Туризм») – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/695-2020-%D0%BF>.
29. Рекомендації UNWTO щодо сталого розвитку туризму (2021–2024) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unwto.org/sustainable-development>.
30. Програма «EU4Business: розвиток та інтернаціоналізація МСП у сфері туризму» (2021–2025) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eu4business.eu/>.

Інформаційні ресурси:

31. Learn Tourism – https://courses.learntourism.org/?utm_source=chatgpt.com
32. GSTC Sustainable Tourism Training – https://www.gstc.org/sustainable-tourism-training/?utm_source=chatgpt.com
33. Kwiga – https://unlock.kwiga.com/tourism?utm_source=chatgpt.com
34. Penceo – https://www.penceo.com/blog-elearning-platform/elearning-platforms-tourism?utm_source=chatgpt.com
35. Tourism Currents – https://www.tourismcurrents.com/?utm_source=chatgpt.com
36. Академія NTO.UA – https://academy.nto.ua/?utm_source=chatgpt.com

37. Звіт ReportLinker «Tourism Industry» – <https://bit.ly/3Q9R8uH>

Викладач:

Елла ВОЛЬВИН